

Brusel 17. září 2021
(OR. en)

11821/21

RECH 399
COMPET 631

POZNÁMKA

Odesílatel: Předsednictví

Příjemce: Výbor stálých zástupců / Rada

Předmět: *Příprava zasedání Rady pro konkurenceschopnost konajícího se dne
28. září 2021*

Řízení a provádění Evropského výzkumného prostoru
Výměna názorů

Delegace naleznou v příloze poznámku předsednictví o řízení a provádění Evropského výzkumného prostoru s ohledem na výměnu názorů na zasedání Rady pro konkurenceschopnost konaném dne 28. září 2021.

Řízení a provádění Evropského výzkumného prostoru na vnitrostátní úrovni

1. Evropský výzkumný prostor (EVP)

V prosinci 2020 Rada vymezila „nový EVP“ jako prostor zaměřený na výzkumné pracovníky, založený na hodnotách a orientovaný na excelenci a dopad, v němž se podporují výzkumní pracovníci, znalosti a technologie a je jim umožněno se volně pohybovat. Tento „nový EVP“ by měl být založen na sdílené odpovědnosti, zapojení zúčastněných stran a občanů, měl by vycházet z rozmanitosti a silných stránek evropských ekosystémů výzkumu a inovací, měl by být schopen reagovat na inteligentní směřování a zásadní význam by v něm měl pro zajištění excelence, přitažlivosti a konkurenceschopnosti ekosystémů výzkumu a inovací sehrávat zejména základní výzkum.“.

Politické uznání úlohy, kterou hrají výzkum a inovace při zajišťování udržitelnosti a odolnosti našich společností, zaznamenalo během pandemie COVID-19 a při realizaci digitální a ekologické transformace výrazný nárůst. Nový EVP by měl tento obnovený politický kapitál využít a:

- být politickým rámcem pro začlenění výzkumu a vývoje do příslušných odvětvových politik, a to jak do jejich koncepce, tak do jejich provádění,
- zintenzívnit zaměření na realizaci konkrétních opatření a řešení v oblasti výzkumu a vývoje,
- zvýšit politické závazky a
- propojit stávající nástroje financování s cílem sledovat společné cíle politické agendy.

Struktura řízení EVP se mění tak, aby umožňovala:

1. Radě plnit její povinnosti v oblasti navrhování politik a strategického řízení;

2. Evropské komisi zapojit její zdroje do společného navrhování nezbytných iniciativ EVP a do podpory a monitorování jejich provádění;
3. členským státům společné navrhování a provádění iniciativ EVP a přizpůsobení jejich vnitrostátních činností, investic a reforem v zájmu dosažení společných cílů a
4. systematičtější zapojení zúčastněných stran od samého počátku a do celého politického cyklu.

Funkčnost a účinnost jsou prioritami a vyžadují zaměření na budování odpovědnosti a závazků zúčastněných aktérů. Řízení EVP by mělo postupovat podle úloh a postupů vymezených ve Smlouvě, přičemž **Rada** jedná jako orgán pro rozhodování, stanovování priorit a řízení politik s ohledem na návrhy a analýzy vypracované **Evropskou komisí**. V zájmu posílení tohoto procesu by tyto iniciativy a zprávy měly být navrženy společně **členskými státy** a Komisi se systematičtějším zapojením zúčastněných stran EVP v rámci nového **fóra EVP**. Kromě snadnějšího společného navrhování by mělo fórum EVP rovněž sledovat pokrok při plnění společných cílů. Kromě toho by orgán, jehož členy jsou generální ředitelé (Výbor pro Evropský výzkumný prostor a inovace – **ERAC**), měl pro Radu i Komisi po celou dobu navrhování, provádění a hodnocení EVP plnit strategickou poradní funkci a zároveň by měl poskytovat poradenství i k dalším relevantním tématům.

S cílem posílit plnění cílů EVP na evropské a vnitrostátní úrovni bude zaveden nový **monitorovací systém**. Ten by měl zejména zahrnovat:

- **online platformu politiky EVP** sestávající z informací o 1) opatřeních na úrovni EU a na vnitrostátní/regionální úrovni k provádění priorit tříletého průběžného politického programu EVP a 2) o investicích, reformách a činnostech na těchto úrovních podporujících všechny zásady a prioritní oblasti EVP;

- **srovnávací přehled EVP** pro sledování pokroku na všech úrovních prostřednictvím ukazatelů a kvalitativních analýz;
- dvoustranné a mnohostranné **politické dialogy mezi členskými státy a Evropskou komisí** na podporu provádění EVP.

2. Důsledky pro vnitrostátní správní orgány

EU a členské státy sdílejí své pravomoci v oblasti výzkumu a EVP vychází z předpokladu, že přínosy pro celé evropské prostředí jsou maximalizovány koordinovanějšími a společnými opatřeními.

Provádění obnoveného řízení a monitorování EVP na vnitrostátní úrovni by mimo jiné znamenalo:

- meziodvětvovou koordinaci a konzultaci se zúčastněnými stranami z jednotlivých států během přezkumu iniciativ v oblasti EVP Radou;
- dobrovolné zapojení do fóra EVP nebo jeho podskupin pro navrhování a provádění vybraných akcí EVP;
- sdílení informací o vnitrostátních politikách, plánech, programech, opatřeních, reformách a investicích týkajících se EVP prostřednictvím on-line platformy politiky EVP;
- zapojení do politického dialogu s Komisí na základě jejího přezkumu plánů a provádění EVP na vnitrostátní úrovni.

3. Otázky k diskusi

1. Zajistí navrhované řízení dostatečnou politickou odpovědnost a závazky členských států? Jak by to bylo možné dále posílit, zejména na vysoké politické úrovni? Jaká je v tomto ohledu úloha ministerských konferencí a národních akčních plánů nebo plánů pro EVP?
 2. Jak a jak často spolupracujete nebo plánujete spolupracovat se zúčastněnými organizacemi na vaší vnitrostátní úrovni či úrovních a jak by měly být zúčastněné strany na úrovni EU systematictěji zapojeny?
 3. Jak by měly být do budoucího řízení EVP zapojeny třetí země a mělo by se v tomto ohledu rozlišovat mezi zeměmi přidruženými k programu Horizont Evropa a dalšími partnerskými zeměmi?
-